

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 4. september 2020
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Nina Lentz
Sagsnr.: 2020-0030-4436
Dok.: 1569195

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1522 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. juni 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1522 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”I forlængelse af behandling af forslaget B 141 om vanvidskørsel udtalte ministeren, at varetægtsfængsling var vejen frem, at det er det relevante værktøj. Men ikke straksdomme. Vil ministeren bekræfte, at man i dag kan blive varetægtsfængslet, i så fald man kører vanvidskørsel?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, som har oplyst følgende:

”1. I regeringens udspil ”Vanvidskørsel skal stoppes” fra februar 2020 betegnes følgende overtrædelser af straffeloven og færdselsloven som vanvidskørsel:

- straffelovens § 241, 2. pkt., uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder,
- straffelovens § 249, 2. pkt., uagtsom forvoldelse af betydelig skade på nogens legeme eller helbred under særligt skærpende omstændigheder,
- straffelovens § 252, stk. 1, forsætlig forvoldelse af nærliggende fare for nogens liv eller førlighed,
- sager om særlig hensynsløs kørsel,
- kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km/t,
- kørsel med en hastighed på 200 km/t eller derover, og
- spirituskørsel med en promille over 2,00

Betingelserne for varetægtsfængsling er reguleret i retsplejelovens § 762.

Efter retsplejelovens § 762, stk. 1, kan en sigtet varetægtsfængsles, hvis der er begrundet mistanke om, at den sigtede har begået en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og der er bestemte grunde til at antage, at den sigtede vil unddrage sig forfølgningen eller fuldbyrdelsen (unddragelsesfare), på fri fod vil begå ny tilsvarende kriminalitet (gentagelsesfare) eller vil vanskeliggøre efterforskningen mv. (kollusionsfare).

Efter retsplejelovens § 762, stk. 2, kan en sigtet endvidere varetægtsfængsles, når der er en særlig bestyrket mistanke om, at den sigtede har begået en lovovertrædelse, der kan medføre fængsel i 6 år eller derover, og hensynet til retshåndhævelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod, eller en overtrædelse af bl.a. straffelovens §§ 244-246 (vold) og § 252 (forsætlig forvoldelse af nær-

liggende fare for nogens liv eller førlighed), hvis lovovertrædelsen kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage, og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

Retsplejelovens § 762, stk. 3, indeholder et proportionalitetskrav, hvorefter varetægtsfængsling ikke kan anvendes, hvis lovovertrædelsen alene kan forventes at medføre en straf af bøde eller fængsel i højst 30 dage, eller hvis frihedsberøvelsen vil stå i misforhold til forstyrrelsen af sigtedes forhold, sagens betydning og den retsfølge, der kan forventes idømt, hvis den sigtede findes skyldig.

Det er retten, som efter begæring fra politiet afgør, om sigtede skal varetægtsfængsles, jf. retsplejelovens § 764.

2. For så vidt angår overtrædelser af straffelovens § 241, 2. pkt., § 249, 2. pkt. og § 252, stk. 1, kan det oplyses, at strafferammen er op til 8 års fængsel. Der vil således ved overtrædelse af disse bestemmelser være mulighed for varetægtsfængsling, såfremt den konkrete overtrædelse må forventes at blive straffet med mere end 30 dages fængsel, og de øvrige betingelser for varetægtsfængsling findes at være opfyldt.

For så vidt angår sager om ”særlig hensynsløs kørsel” kan det oplyses, at begrebet omfatter flere lovovertrædelser. En kørsel kan karakteriseres som særlig hensynsløs, når føreren bevidst sætter sig ud over hensynet til andres sikkerhed.

Der er i færdselslovens § 118, stk. 10, hjemmel til at forhøje straffen for visse overtrædelser af færdselsloven, når en kørsel er særlig hensynsløs.

Som eksempler på særlig hensynsløs kørsel omfattet af færdselslovens § 118, stk. 10, kan bl.a. nævnes chikanekørsel, det vil sige kørsel, der retter sig mod at forulempe eller bringe en medtrafikanter i fare, hasarderet kørsel, f.eks. for at unddrage sig (politiets) forfølgning, hård og pågående kørsel, der medfører konkret skadeforvoldelse eller farefremkaldelse, og som udføres med bevidsthed om, at den fører til forulempelse eller fareforvoldelse, samt grove former for kapkørsel, flokkørsel og lignende ”chokkørsel”.

Der vil også være tale om særlig hensynsløs kørsel, hvis kørslen sker med køretøjer uden eller med meget betydelig nedsat bremse- eller styreevne eller andre mangler, der kan føre til nærliggende risiko for andre trafikanter, når risikoen har stået eller måttet stå føreren klart.

Kørselsforløb, hvor der sker en række overtrædelser af færdselsloven og eventuelt også af straffeloven, vil efter omstændig-

hederne også kunne karakteriseres som særligt hensynsløse.

I sager omfattet af færdselslovens § 118, stk. 10, hvor kørslen kan karakteriseres som særlig hensynsløs, er der hjemmel til at forhøje straffen op til 1 år og 6 måneder fængsel. Der er dermed mulighed for varetægtsfængsling i sager om særlig hensynsløs kørsel, såfremt den konkrete overtrædelse må forventes at blive straffet med mere end 30 dages fængsel, og de øvrige betingelser for varetægtsfængsling findes at være opfyldt.

Hastighedsovertrædelser begået med et motordrevet køretøj straffes som udgangspunkt efter færdselslovens §§ 41, 42 og 43. I sager med kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km/t, og sager om kørsel med en hastighed på 200 km/t eller derover, hvor der ikke ved kørslen i øvrigt er voldt forsætlig skade på andres person eller ting, og heller ikke forsætligt er fremkaldt nærliggende fare herfor, er der alene mulighed for bødestraf efter færdselslovens § 118, stk. 2-5. I disse sager er der således ikke mulighed for varetægtsfængsling efter gældende lovgivning.

For så vidt angår sager, hvor der køres spirituskørsel med en promille på over 2,0, jf. færdselslovens § 117, stk. 1, nr. 3, jf. stk. 2, nr. 1, jf. § 53, stk. 1, kan det oplyses, at strafferammen er 1 år og 6 måneders fængsel. I disse sager er der således mulighed for varetægtsfængsling, såfremt den konkrete overtrædelse må forventes at blive straffet med mere end 30 dages fængsel, og de øvrige betingelser for varetægtsfængsling findes at være opfyldt.”

2. Justitsministeriet skal i forlængelse heraf bemærke, at regeringens udspil om vanvidskørsel indebærer markante strafskærpelser for en række færdselsovertrædelser – i nogle tilfælde fra et udgangspunkt om bødestraf til et udgangspunkt om fængselstraf. En konsekvens af disse strafskærpelser vil være, at muligheden for at anvende varetægtsfængsling i denne type sager bliver mere relevant.

Det er dog naturligvis fortsat en forudsætning, at betingelserne for varetægtsfængsling i retsplejelovens § 762, som beskrevet ovenfor, er opfyldt.